

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Державної судової
адміністрації України

від 22.12.2018 № 630

ІНСТРУКЦІЯ
про заходи пожежної безпеки в
Державній судовій адміністрації України

І. Загальні положення

1. Інструкція про заходи пожежної безпеки в Державній судовій адміністрації України (далі – Інструкція) розроблена відповідно до пункту 20 частини першої статті 20 Кодексу цивільного захисту України, Закону України "Про охорону праці" та з метою виконання вимог Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417.

2. Вимоги Інструкції повинні забезпечуватися шляхом проведення організаційних заходів та технічних засобів, спрямованих на запобігання пожежам, забезпечення безпеки людей, зниження можливих майнових втрат і зменшення негативних екологічних наслідків у разі їх виникнення, створення умов для успішного гасіння пожеж.

3. Інструкція встановлює порядок та способи забезпечення пожежної безпеки на території ДСА України, у всіх будинках, будівлях, спорудах, приміщеннях де зберігаються товарно-матеріальні цінності, службових та інших приміщеннях, що розташовані за адресами: м. Київ, вул. Липська, 18/5, 16Б, 16Г (далі – об'єкт), а також обов'язки і дії працівників ДСА України в разі виникнення пожежі, у тому числі порядок їх оповіщення та повідомлення пожежно-рятувальним підрозділам про виникнення пожежі, порядок евакуації людей і майна, застосування засобів пожежогасіння та взаємодії з пожежно-рятувальними підрозділами.

4. Інструкція є обов'язковою для виконання усіма працівниками ДСА України, а також особами, які перебувають із ДСА України у цивільно-правових, господарських та інших правовідносинах (далі – працівники ДСА України).

5. Пожежна безпека в ДСА України забезпечується шляхом проведення правових, організаційних, інженерних, технічних та інших заходів,

спрямованих на попередження виникненню пожеж, забезпечення безпеки людей, зменшення можливих майнових втрат і негативних екологічних наслідків, створення умов для швидкого виклику пожежно-рятувальних підрозділів та гасіння пожеж у разі їх виникнення.

6. Забезпечення пожежної безпеки в ДСА України покладається на Голову ДСА України або особу, яка виконує його обов'язки.

7. Забезпечення пожежної безпеки будинків, будівель, споруд, приміщень де зберігаються товарно-матеріальні цінності, службових та інших приміщень ДСА України, а також обов'язки щодо своєчасного забезпечення первинними засобами пожежогасіння та їх утримання в належному стані, покладаються на управління з питань об'єктів державної власності ДСА України (далі – відповідальний структурний підрозділ ДСА України).

8. Відповідальність за дотримання пожежної безпеки працівниками ДСА України покладається на керівників структурних підрозділів ДСА України, які здійснюють контроль за дотриманням вимог даної Інструкції.

9. Постійний контроль наявності, стану утримання та використання за призначенням засобів протипожежного захисту на закріпленому об'єкті здійснюють особи, відповідальні за стан пожежної безпеки в службових приміщеннях та на території ДСА України, які в разі виявлення будь-яких недоліків зобов'язані негайно повідомити про них відповідальний структурний підрозділ ДСА України.

10. Працівники ДСА України зобов'язані:

- 1) дотримуватися встановленого протипожежного режиму;
- 2) виконувати вимоги нормативно-правових актів з питань пожежної безпеки, а також цієї Інструкції;
- 3) не вчиняти дій, які можуть призвести до виникнення пожежі;
- 4) користуватися тільки справними інструментами, приладами, обладнанням, дотримуватися інструкцій з їх експлуатації;
- 5) виконувати розпорядження та вказівки керівників і осіб, відповідальних за пожежну безпеку;
- 6) після закінчення роботи прибирати робочі місця від легкозаймистих матеріалів, знеструмлювати електрообладнання, електроприлади;

7) у разі виникнення (виявлення) пожежі повідомити пожежно-рятувальні підрозділи та застосувати всі можливі заходи для ліквідації вогню.

11. Усі працівники ДСА України за місцем роботи проходять інструктажі з питань пожежної безпеки (протипожежні інструктажі):

- 1) при прийнятті на роботу – вступний, первинний;
- 2) щорічно – повторний, позаплановий або цільовий.

12. Допуск до роботи осіб, які не пройшли навчання, інструктаж і перевірку знань із питань пожежної безпеки, забороняється.

13. Проведення протипожежних інструктажів фіксується в Журналі реєстрації інструктажу з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях (Додаток 1).

14. У разі передачі в оренду приміщень, інших об'єктів за домовленістю сторін договору визначаються права та обов'язки орендаря та орендодавця щодо забезпечення пожежної безпеки та відповідальності за порушення вимог пожежної безпеки на об'єкті оренди.

II. Вимоги пожежної безпеки щодо території, будівель, приміщень і споруд

1. Утримання території

1. Територію ДСА України, ділянки, що межують із будинками, іншими будівлями, протипожежні розриви між будинками, спорудами слід постійно утримувати в чистоті та систематично прибирати сміття, опале листя, яке необхідно видаляти (вивозити) у спеціально відведені місця.

2. Дороги, проїзди й проходи до будівель, споруд, пожежних вододжерел, підступи до зовнішніх стаціонарних пожежних драбин, пожежного інвентарю, обладнання та засобів пожежогасіння мають бути завжди вільними, утримуватися справними, взимку очищатися від снігу.

Забороняється довільно зменшувати нормовану ширину доріг та проїздів.

3. До всіх будівель і споруд ДСА України має бути забезпечено вільний доступ. Протипожежні розриви між будинками, спорудами, відкритими майданчиками для зберігання матеріалів, устаткування тощо повинні відповідати вимогам будівельних норм. Не дозволяється захарашувати протипожежні розриви, використовувати їх для складування матеріалів,

устаткування, стоянок транспорту, будівництва та встановлення тимчасових споруд, у тому числі інвентарних побутових приміщень, гаражів тощо.

4. Будівництво на території ДСА України нових будівель та споруд (у тому числі тимчасових) може здійснюватися лише за наявності проектної документації, яка затверджена у встановленому порядку.

До будівель із огороджувальними металоконструкціями, що містять горючі полімерні утеплювачі (пінополістирол, пінополіуретан тощо), не дозволяється прибудовувати комори, майстерні та інші приміщення.

5. Про закриття ділянок доріг або проїздів для ремонту (або з інших причин) необхідно негайно повідомити пожежно-рятувальні підрозділи. На період закриття доріг у відповідних місцях має бути встановлено покажчики напрямку об'їзду або влаштовано переїзди через ділянки, що ремонтуються.

6. Ворота в'їзду на територію ДСА України, які відчиняються за допомогою електроприводу, повинні мати пристосування (пристрої), які дозволяють відчиняти їх вручну.

7. Територія ДСА України та об'єкти, що на ній знаходяться, повинні мати зовнішнє освітлення, яке забезпечує швидке знаходження пожежних драбин, протипожежного обладнання, входів до будинків та споруд.

8. На території ДСА України на видних місцях повинні бути встановлені таблички із зазначенням порядку виклику пожежно-рятувальних підрозділів, місць розміщення первинних засобів пожежогасіння тощо.

9. Забороняється стоянка транспорту в наскрізних проїздах будівель на відстані менше 10 метрів від в'їзних воріт на територію об'єктів, менше 5 метрів від пожежних гідрантів, забірних пристроїв вододжерел, пожежного обладнання та інвентарю.

10. На майданчиках, де розміщується автотранспорт, у гаражах та боксах для автомобілів забороняється:

- 1) захаращувати виїзні ворота та проїзди;
- 2) виконувати термічні, зварювальні та малярні роботи, а також промивання деталей із використанням легкозаймистих і горючих речовин;
- 3) тримати відкритими горловини паливних баків транспортних засобів (необхідно уникати витікання пального і мастила);
- 4) заправляти транспортні засоби та зливати з них пальне;

5) зберігати пальне і мастила, а також тару з-під них (за винятком пального в баках та гасу в балонах автомобілів);

6) підзаряджати акумулятори безпосередньо на транспортних засобах;

7) підігрівати двигуни відкритим вогнем, користуватися відкритими джерелами вогню для освітлення;

8) залишати в транспортних засобах і боксах після закінчення роботи промаслені матеріали та спецодяг;

9) залишати автомобілі на стоянці з увімкненим запалюванням;

10) ставити на зберігання транспорт із несправною електропроводкою або системою гальмування.

11. Паління на території ДСА України дозволяється тільки в спеціально відведених місцях, позначених знаком або написом, а також обладнаних урною чи попільницею з негорючих матеріалів. Паління в приміщеннях ДСА України забороняється.

2. Утримання будівель, приміщень і споруд

1. Усі будівлі, приміщення та споруди ДСА України слід постійно утримувати в чистоті, своєчасно прибирати сміття та побутові відходи.

2. Реконструкція, перепланування, капітальний ремонт приміщень, будинків та інших споруд, їх технічне переоснащення здійснюється на підставі проектної документації, що затверджена у встановленому порядку.

Розпочинати вищевказані роботи дозволяється лише за наявності проектної документації.

3. Протипожежні системи, установки, устаткування приміщень, будівель та споруд (протидимовий захист, пожежна автоматика, протипожежне водопостачання, протипожежні двері, клапани, інші захисні пристрої у протипожежних стінах і перекриттях тощо) мають постійно утримуватися у справному робочому стані.

4. Отвори в протипожежних стінах, перегородках та перекриттях мають бути обладнані захисними пристроями (протипожежні двері, вогнезахисні клапани тощо) проти поширення вогню та продуктів горіння.

Не допускається встановлення будь-яких пристроїв, що перешкоджають належному зачиненню протипожежних та протидимових дверей, а також зняття пристроїв для їх самозачинення.

5. У разі перетинання комунікаціями протипожежних перешкод (протипожежних стін, перегородок, перекриттів), інших конструкцій із нормованими межами вогнестійкості, зазори (отвори), що утворилися між такими конструкціями та комунікаціями, мають бути наглухо зашпаровані негорючим матеріалом, який забезпечує межу вогнестійкості та димогазонепроникнення, передбачену будівельними нормами для цих перешкод.

6. У будинках усіх ступенів вогнестійкості, підлягають вогнезахисній обробці дерев'яні конструкції, за винятком вікон, дверей, воріт, підлоги, вбудованих меблів, стелажів, якщо в будівельних нормах не зазначено інших вимог. Пошкодження вогнезахисного покриття (штукатурки, спеціальних фарб, лаків тощо) будівельних конструкцій, горючих оздоблювальних і теплоізоляційних матеріалів, повітроводів, металевих опор та перегородок слід негайно усувати.

Після виконання підрядною організацією вогнезахисних робіт за участю замовника має бути складено відповідний акт. Після закінчення терміну дії обробки та у разі втрати або погіршення вогнезахисних властивостей обробку необхідно повторити. Перевірку стану вогнезахисної обробки слід проводити не рідше одного разу на рік зі складанням відповідного акта.

7. У приміщеннях підвальних і цокольних поверхів не допускається зберігання та застосування легкозаймистих, горючих і вибухових речовин, балонів із газами, целулоїду, карбїду кальцію та інших вибухо- та пожежонебезпечних речовин і матеріалів (за винятком випадків, передбачених чинними нормативно-правовими документами).

8. Не дозволяється використовувати горища, технічні поверхи й приміщення (у тому числі вентиляційні камери, електрощитові) для зберігання товарно-матеріальних цінностей, меблів та інших предметів тощо.

Двері горищ, технічних поверхів, вентиляційних камер, електрощитових, підвалів слід утримувати зачиненими, а на дверях вказувати місце зберігання ключів. Вікна горищ, технічних поверхів, підвалів мають бути засклені.

9. Прямки віконних прорізів підвальних і цокольних поверхів слід регулярно очищати від горючих побутових відходів, сухого листя, трави тощо. Не допускається зачиняти їх наглухо, а також захаращувати або закладати віконні прорізи.

10. У будівлях, приміщеннях, спорудах забороняється:

1) прибирати приміщення, чистити (прати) одяг із застосуванням бензину, гасу та інших легкозаймистих та горючих речовин, а також

відігрівати замерзлі труби паяльними лампами та іншими засобами із застосуванням відкритого вогню;

2) залишати неприбраними промаслені обтиральні матеріали. Після закінчення роботи їх необхідно видаляти з приміщення у спеціально відведені за межами будівель місця, забезпечені негорючими контейнерами з кришками, які щільно закриваються.

11. Будівлі ДСА України та інші об'єкти мають бути забезпечені адресними вказівниками (назва вулиці, номер будинку), встановленими на фасадах будівель або інших видних місцях і освітлюваними в темний час доби.

3. Проведення заходів із масовим перебуванням людей

1. Під час організації і проведення заходів із масовим перебуванням людей слід дотримуватись таких вимог:

1) для проведення заходів, в яких беруть участь 50 або більше осіб, приміщення, де відбуваються такі заходи, повинно мати не менше двох евакуаційних виходів та відповідати вимогам будівельних норм, не мати на вікнах глухих ґрат і розташовуватись не вище другого поверху в будівлях із перекриттями з горючих матеріалів, групи горючості Г3, Г4 згідно з ДСТУ Б В.2.7-19-95 "Матеріали будівельні. Методи випробування на горючість";

2) особа, відповідальна за пожежну безпеку в ДСА України, перед початком заходів із масовим перебуванням людей зобов'язана ретельно оглянути приміщення і переконатись у його відповідності зазначеним вище вимогам, зокрема, в наявності необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння, справності засобів зв'язку, пожежної автоматики і сигналізації.

4. Утримання робочих кабінетів, приміщень де зберігаються товарно-матеріальні цінності, побутових та інших приміщень

1. Робочі кабінети, приміщення де зберігаються товарно-матеріальні цінності, побутові та інші приміщення (далі – приміщення) мають утримуватись в чистоті. В кожному приміщенні на видному місці розміщується Інструкція про заходи пожежної безпеки в службових приміщеннях Державної судової адміністрації України (Пам'ятка) (Додаток 2).

2. Меблі та оргтехніку слід розміщувати так, щоб забезпечити вільний евакуаційний прохід до виходу з приміщення.

3. Електромережі, електроприлади та інше обладнання повинні експлуатуватися тільки в справному стані з урахуванням вказівок та рекомендацій підприємств-виробників. У разі виявлення пошкоджень електромереж, вимикачів, розеток та іншого електрообладнання слід негайно вимкнути їх із метою запобігання пожежі та повідомити про це відповідальний структурний підрозділ ДСА України для вжиття відповідних заходів.

4. У разі необхідності додаткового опалення приміщень (крім приміщень де зберігаються товарно-матеріальні цінності) слід користуватися тільки масляними електрорадіаторами та нагрівальними електропанелями із закритими нагрівальними елементами, індивідуальним електрозахистом і терморегулятором.

5. Не рідше одного разу на квартал відповідальний структурний підрозділ ДСА України організовує очистку від пилу агрегатів, вузлів та кабельних каналів. Для промивання деталей необхідно застосовувати негорючі мийні засоби.

6. Необхідно дотримуватися правил сумісного зберігання матеріальних цінностей. Легкозаймисті та горючі речовини слід зберігати в герметичній тарі, яка не розбивається, окремо від інших матеріалів і в кількості, що не перевищує необхідну потребу. Тару, що звільняється, інший пакувальний матеріал необхідно негайно виносити з приміщень, де зберігаються товарно-матеріальні цінності, у спеціально відведені для цього місця.

7. Усі товарно-матеріальні цінності в приміщеннях, де вони зберігаються, слід розмішувати на стелажах на відстані не менш 0,5 м від сповіщувачів автоматичної пожежної сигналізації. Забороняється зберігання товарно-матеріальних цінностей впритул до приладів і труб опалення.

8. У робочих кабінетах та інших службових приміщеннях забороняється:

1) ремонтувати вузли (блоки) персональних комп'ютерів та іншу офісну техніку безпосередньо в кабінеті;

2) використовувати електрощитові, вентиляційні камери та інші технічні приміщення не за призначенням, зберігати в них меблі та сторонні предмети;

3) облаштовувати тимчасові, застосовувати саморобні некалібровані плавкі вставки в запобіжниках, прокладати електричні проводки і кабелі транзитом через приміщення та експлуатувати світильники зі знятими ковпаками (розсіювачами);

4) залишати без нагляду увімкнені в електромережу кондиціонери, телевізори, радіоприймачі, вентилятори, настільні лампи тощо.

Електрочайниками та іншими побутовими електронагрівальними приладами дозволяється користуватися лише у відведених для цього місцях;

5) застосовувати в приміщеннях відкритий вогонь, паяльні лампи тощо, проводити зварювальні та інші вогневі роботи під час перебування людей у приміщенні або без оформлення відповідного дозволу.

9. Приміщення, в яких розміщено оргтехніку, слід оснащувати переносними вуглекислотними вогнегасниками (ВВК-1,4 чи ВВК-2), не менше ніж один вогнегасник на поверх.

5. Утримання приміщень для зберігання архівних справ та документів

1. Приміщення для зберігання архівних справ та документів повинні відділятися від приміщень іншого призначення.

2. У приміщеннях для зберігання архівних справ та документів встановлюються протипожежні двері 2-го типу.

3. За відсутності вікон у приміщеннях для зберігання архівних справ та документів має бути влаштовано спеціальні системи димовидалення.

4. Архівні справи та документи зберігаються на металевих стелажах.

5. Стационарні стелажі та шафи слід розміщувати за такими нормами:

1) відстань між рядами стелажів і шаф (головний прохід) – не менше 1,2 м;

2) проходи між стелажимами, а також відстань між зовнішньою стіною будівлі та стелажимами (шафами), паралельними стіні, – не менше 0,8 м (для стелажів, на яких зберігаються картографічні матеріали, – не менше 1,1 м);

3) відстань між стіною та торцями стелажів або шаф (прохід) – не менше 0,5 м;

4) відстань між підлогою та нижньою полицею стелажу чи шафи – не менше 0,2 м, у цокольних поверхах – не менше 0,3 м;

5) відстань між стелажимами та опалювальними системами – не менше 1,1 м.

6. Наявні у приміщеннях засоби зв'язку та протипожежного захисту (пожежні крани, пожежна та охоронна сигналізація, автоматичні установки,

первинні засоби пожежогасіння тощо) необхідно утримувати у справному стані. Не слід допускати використання не за призначенням пожежних рукавів, пожежного інвентарю та інструмента, захищати підступи до засобів пожежогасіння.

III. Утримання евакуаційних шляхів і виходів

1. Евакуаційні шляхи і виходи мають бути вільними, нічим не захищеними з метою забезпечення безпеки під час евакуації всіх людей, які перебувають у приміщеннях будівель та споруд.

2. У приміщенні, яке має один евакуаційний вихід, дозволяється перебування не більше 49 осіб одночасно.

3. Двері на шляхах евакуації повинні відчинятися в напрямку виходу із будівель (приміщень).

4. Килими, килимові доріжки й інше покриття підлоги в приміщеннях має надійно кріпитися до підлоги і бути помірно небезпечним щодо токсичності продуктів горіння, мати помірну димоутворювальну здатність.

5. Сходові марші та майданчики повинні мати справні огорожі з поручнями, котрі не повинні зменшувати встановлену будівельними нормами ширину сходових маршів і майданчиків.

6. На сходових майданчиках (за винятком незадимлюваних) дозволяється встановлювати прилади опалення, у тому числі на висоті 2,2 м від поверхні проступів і сходових площадок, поверхові сумісні електрощити, поштові скриньки та пожежні крани за умови, що таке обладнання не зменшує нормативної ширини проходу сходовими площадками та маршами.

7. Сходові клітки, внутрішні відкриті та зовнішні сходи, коридори, проходи та інші шляхи евакуації мають бути забезпечені евакуаційним освітленням відповідно до вимог будівельних норм та правил улаштування електроустановок. У разі перебування в будівлі людей із настанням сутінків слід вмикати світильники евакуаційного освітлення.

Необхідно забезпечити електричне освітлення шляхів евакуації (за відсутності природного).

8. У приміщеннях, де можуть перебувати одночасно більше 100 осіб, евакуаційні виходи повинні бути позначені світловими покажчиками з написом "Вихід" білого кольору на зеленому фоні, підключеними до джерела живлення евакуаційного (аварійного) освітлення, або такими, що переключаються на нього автоматично в разі зникнення живлення з основних джерел.

Світлові покажчики "Вихід" повинні бути справними.

9. Забороняється:

1) облаштовувати на шляхах евакуації пороги, виступи, турнікети, двері розсувні, підйомні, такі, що обертаються, а також пристрої, які перешкоджають вільній евакуації людей;

2) захаращувати шляхи евакуації (коридори, проходи, сходові марші та площадки, вестибюлі, холи, тамбури тощо) меблями, обладнанням, різними матеріалами, навіть якщо вони не зменшують нормативну ширину;

3) забивати, заварювати, замикати на навісні замки, болтові з'єднання та інші запори, що важко відчиняються зсередини, зовнішні евакуаційні двері будівель;

4) застосовувати на шляхах евакуації (крім будівель V ступеня вогнестійкості) горючі матеріали для облицювання стін і стель, а також сходів та сходових площадок;

5) захаращувати меблями, устаткуванням та будь-якими предметами двері, переходи до суміжних секцій та виходи на зовнішні евакуаційні драбини;

6) облаштовувати в загальних коридорах вбудовані шафи, за винятком шаф для інженерних комунікацій;

7) зберігати в шафах (нішах) для інженерних комунікацій горючі матеріали, а також сторонні предмети;

8) установлювати будь-що в проходах таким чином, щоб це перешкоджало вільній евакуації людей;

9) склити або закладати жалюзі та отвори повітряних зон на незадимлюваних сходових площадках;

10) знімати передбачені проектом двері вестибюлів, холів, тамбурів і сходових майданчиків;

11) знімати пристрої для самозачинення дверей сходових майданчиків, коридорів, холів, тамбурів тощо, а також фіксувати відчинені самозакривні двері;

12) розвішувати на стінах сходових майданчиків стенди, панно тощо;

13) облаштовувати слизьку підлогу на шляхах евакуації.

IV. Утримання електрогосподарства

1. Електроустановки (можливість їх застосування, монтаж, наладка та експлуатація) повинні відповідати вимогам чинних Правил улаштування електроустановок (далі – ПУЕ), Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів (далі – ПТЕ), Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів, ДНАОП 0.00-1.32-01 "Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок" (далі – ДНАОП 0.00-1.32-01) та інших нормативних документів.

2. Електророзетки, вимикачі, перемикачі та інші подібні апарати повинні встановлюватися на не горючі основи (конструкції).

3. Зіпсовані електрообладнання та прилади, які можуть викликати коротке замикання, підлягають терміновому ремонту або заміні.

4. Плавкі вставки запобіжників калібруються із зазначенням на клеймі номінального струму вставки. Застосування саморобних некаліброваних плавких вставок забороняється.

5. Настільні лампи, вентилятори, телевізори, радіоприймачі, холодильники та інші електроприлади необхідно вмикати в мережу тільки через справні штепсельні розетки та електрошнури.

Експлуатація тимчасових електромереж не дозволяється.

6. Заміри опору ізоляції в силових і освітлювальних мережах необхідно проводити не рідше одного разу на 2 роки, якщо інші терміни не обумовлені ПТЕ.

7. У приміщеннях, де експлуатується електрообладнання, необхідно застосовувати вуглекислотні вогнегасники, а за їх відсутності порошкові вогнегасники.

8. Дозволяється використання електронагрівальних приладів у місцях, що спеціально відведені та обладнані для цієї мети.

V. Вимоги до опалення

1. Перед початком опалювального сезону слід перевірити справність системи опалення будівель ДСА України, калориферних установок та інших опалювальних приладів. Несправні опалювальні пристрої не повинні допускатися до експлуатації.

2. Особи, відповідальні за технічний стан опалювальних установок, зобов'язані організувати постійний контроль за відповідністю умов зберігання та експлуатації вище зазначеним нормам, забезпечити своєчасний і якісний ремонт.

Опалювальні установки мають відповідати протипожежним вимогам стандартів, будівельних норм та інших нормативних актів.

3. Повітрянагрівальні й опалювальні прилади необхідно розмішувати так, щоб до них був забезпечений вільний доступ для огляду й очищення.

VI. Вентиляція і кондиціонування

1. Системи вентиляції і кондиціонування повітря мають відповідати протипожежним вимогам будівельних норм.

2. На об'єктах, де встановлено системи вентиляції та кондиціонування, слід встановити терміни проведення профілактичних оглядів та очищення повітроводів, фільтрів, вогнезатримуючих клапанів, іншого обладнання вентиляційних систем, а також визначити порядок відключення вентиляційних систем і дій обслуговуючого персоналу в разі пожежі або аварії.

Особи, відповідальні за технічний стан та справність вентиляційних систем, зобов'язані забезпечити додержання вимог пожежної безпеки під час їх експлуатації.

3. Для вибухозахищених вентиляторів поза приміщеннями слід влаштовувати спеціальне укриття з негорючих матеріалів, як правило, металеві навіси і сітчасте огороження, що замикається на замок.

4. Вогнезатримні пристрої, магнітні вловлювачі у вентиляційних повітроводах, пристрої блокування вентиляційних систем із пожежною сигналізацією та системами пожежогасіння, а також автоматичні пристрої відключення вентиляції у разі пожежі слід перевіряти у встановлені керівництвом з експлуатації терміни, але не рідше одного разу на півроку, та утримувати в справному робочому стані.

5. Забороняється складати горючі матеріали або негорючі матеріали в легкозаймистій упаковці впритул (на відстані менше ніж 0,5 м) до повітропроводів та устаткування.

6. Монтаж, підключення, прокладання мереж, влаштування електричного захисту на лініях, які живлять побутові кондиціонери, повинні проводитись відповідно до вимог Інструкції виробника.

7. Зовнішній простір та стіни будинків навколо кондиціонерів мають бути розчищені від гілок дерев, витких рослин та інших предметів і конструкцій із горючих матеріалів у радіусі не менше ніж 1,5 метра.

8. Під час експлуатації побутових кондиціонерів забороняється:

- 1) при встановленні кондиціонера у віконному отворі використовувати, як опорні конструкції горючі елементи конструкцій рам;
- 2) вносити в конструкцію кондиціонерів зміни, не передбачені заводом-виробником;
- 3) змінювати наявні триполюсні штепсельні роз'єднувачі на двополюсні;
- 4) перетинати протипожежні перешкоди інженерними системами кондиціонера без улаштування проходок, що відповідають нормованій межі вогнестійкості протипожежної перешкоди.

VII. Порядок проведення зварювальних і вогневих робіт

1. Проведення зварювальних та інших вогневих робіт, пов'язаних із нагріванням деталей до температур, спроможних викликати займання матеріалів та конструкцій, допускається тільки з дозволу начальника відповідального структурного підрозділу або його заступника, який зобов'язаний оформити наряд-допуск (Додаток 3) на проведення цих робіт.

2. Проведення вогневих робіт дозволяється лише після вжиття заходів, які виключають можливість виникнення пожежі:

1) очищення робочого місця від горючих матеріалів, захисту горючих конструкцій;

2) забезпечення первинними засобами пожежогасіння (вогнегасником, відром із водою або ящиком з піском та лопатою). Вид та кількість засобів пожежогасіння, якими має бути забезпечене місце робіт, вказуються в наряді-допуску.

3. Після закінчення вогневих робіт виконавець зобов'язаний ретельно оглянути місце їх проведення, за наявності горючих конструкцій полити їх водою, усунути можливі причини виникнення пожежі.

4. Посадова особа, відповідальна за стан пожежної безпеки приміщення (будинку, будівлі, споруди, території тощо), де проводились вогневі роботи, повинна забезпечити перевірку місця проведення цих робіт упродовж 2 годин після їх закінчення. Про приведення місця вогневих робіт у пожежобезпечний стан виконавець та відповідальна за стан пожежної безпеки особа роблять відповідні відмітки у наряді-допуску.

5. Забороняється допускати до зварювальних та інших вогневих робіт осіб, котрі не мають кваліфікаційних посвідчень і не пройшли у встановленому порядку навчання за програмою пожежно-технічного мінімуму та щорічну перевірку знань із одержанням спеціального посвідчення.

VIII. Вимоги до утримання технічних засобів протипожежного захисту

1. Установки пожежної сигналізації та пожежогасіння

1. Для забезпечення справності установок пожежної сигналізації та автоматичних установок пожежогасіння:

1) необхідно проводити регулярне профілактичне технічне обслуговування;

2) слід забезпечувати наявність матеріально-технічних ресурсів із метою належного функціонування;

3) обслуговуючий і черговий персонал повинен вивчати відповідну експлуатаційну документацію.

2. Будівлі, приміщення та споруди мають обладнуватися зазначеними установками відповідно до чинних нормативно-правових актів, узгоджених в установленому порядку з органами державного пожежного нагляду.

Апаратура та обладнання, що входять до складу установок, повинні відповідати чинним стандартам, технічним умовам, документації заводів-виробників, мати сертифікат якості.

3. Усі установки мають бути справними. Несправності, що виникають під час експлуатації, підлягають негайному усуненню.

Організації, які здійснюють технічне обслуговування, монтаж та наладку установок, повинні мати ліцензію на право виконання цих робіт. Крім того, на ці організації покладається відповідальність за належне функціонування установок.

4. Регламентні роботи з технічного обслуговування та планово-попереджувального ремонту визначаються для кожного виду установок і виконуються відповідно до плану-графіка, складеного на підставі вимог технічної документації заводів-виробників щодо змісту і термінів виконання робіт. У плані-графіку має бути передбачено і матеріально-технічне (ресурсне) забезпечення робіт. Технічне обслуговування та планово-попереджувальний ремонт повинні виконуватися спеціалізованою організацією.

5. На період проведення робіт із технічного обслуговування та планово-попереджувального ремонту, що передбачають відключення установок, керівництво ДСА України зобов'язане вжити необхідних заходів щодо забезпечення пожежної безпеки приміщень, що захищаються, та технологічного устаткування, повідомивши про це пожежну охорону об'єкта, якщо вона є.

6. Шлейфи пожежної сигналізації, лінії керування та зв'язку повинні постійно контролюватися на режим "Готовність" і періодично випробовуватися на режим "Тривога" та "Установка спрацювала" згідно з планом-графіком.

7. Запас пожежних сповіщувачів на об'єкті повинен становити не менше 10% від кількості змонтованих.

8. Комплекс охоронно-пожежної сигналізації повинен забезпечувати відокремлену видачу сигналів від пожежних сповіщувачів та охоронних датчиків.

9. Апаратура установок пожежної сигналізації та комплексу охоронно-пожежної сигналізації повинна встановлюватися в місцях, недоступних для сторонніх осіб, і бути опломбована.

10. Пожежні сповіщувачі слід встановлювати відповідно до вимог чинних нормативно-технічних документів і технічної документації заводів-виробників. Сповіщувачі повинні бути захищені від механічних пошкоджень та несанкціонованих спрацювань. Заходи захисту не повинні впливати на їх працездатність.

Ручні пожежні сповіщувачі можуть встановлюватися як окремо, так і разом із автоматичними пожежними сповіщувачами.

11. Пожежні сповіщувачі повинні функціонувати цілодобово та постійно утримуватися в чистоті, доступ до них має бути вільним.

Відстань від складованих матеріалів і обладнання до сповіщувачів повинна бути не менше 0,5 м.

12. Не допускається встановлення замість несправних сповіщувачів, сповіщувачів іншого типу або принципу дії, а також замикання шлейфу сигналізації за відсутності сповіщувача у місці його встановлення.

13. У разі ремонту або несправності ручного пожежного сповіщувача поруч має бути вивішено табличку з відповідним написом.

14. Прокладання шлейфів та з'єднувальних ліній установок пожежної сигналізації та комплексу охоронно-пожежної сигналізації має здійснюватися відповідно до вимог нормативно-технічної документації.

15. У разі введення в експлуатацію установок пожежної сигналізації або комплексу охоронно-пожежної сигналізації ємність приймально-контрольного приладу та станції повинна забезпечувати захист необхідної кількості зон (приміщень) об'єкта і мати не менше 10% вільного запасу резервних (незадіяних) шлейфів.

16. Клемні коробки приладів повинні бути закриті захисними кришками і опломбовані, а корпуси приладів – заземлені.

17. Слід забезпечити обмеження доступу сторонніх осіб до місць підключення приладів та комплексу охоронно-пожежної сигналізації до абонентської телефонної лінії.

18. У приміщенні з установленими в ньому приймально-контрольними приладами та станціями має бути сухо. Крім того, слід забезпечити належну вентиляцію, достатній рівень природного і штучного освітлення та обладнати приміщення аварійним освітленням.

19. Електроживлення установок пожежної сигналізації, комплексу охоронно-пожежної сигналізації та автоматичних установок пожежогасіння має здійснюватися згідно з вимогами будівельних норм, ПУЕ та ДНАОП 0.00-1.32-01.

У разі використання як джерела резервного живлення акумуляторної батареї її ємність повинна забезпечувати роботу систем сигналізації протягом однієї доби в режимі чергування і не менше трьох годин – у режимі "Тривога".

20. Розміщення світлових і звукових сигнальних пристроїв тривоги здійснюється відповідно до вимог чинних нормативно-технічних документів.

21. Автоматичні установки пожежогасіння, змонтовані та введені в експлуатацію, повинні відповідати проектній документації і вимогам нормативно-технічних документів.

22. Внесення будь-яких змін у конструкцію установки, переобладнання захищуваних приміщень, в яких вона встановлена, та інші переобладнання допускається здійснювати за погодженням із проектною організацією та органами державного пожежного нагляду.

23. Переведення установок із автоматичного пуску на ручний не допускається, за винятком випадків, обумовлених у нормативних документах.

Пристрої ручного пуску автоматичних установок пожежогасіння мають бути опломбовані, захищені від несанкціонованого приведення в дію, механічних пошкоджень. Такі пристрої встановлюють поза можливою зоною горіння у доступному місці. Для визначення їх місцезнаходження застосовуються вказівні знаки, розміщені як усередині, так і поза приміщенням.

24. Елементи та вузли автоматичних установок пожежогасіння мають бути пофарбовані відповідно до вимог чинних стандартів.

2. Системи протидимового захисту

1. Випробування систем протидимового захисту з увімкненням вентиляторів (ручним способом або від пожежних сповіщувачів) проводяться не рідше одного разу на рік, про що складається акт.

2. Для забезпечення справності систем протидимової вентиляції необхідно:

1) щомісяця перевіряти стан вентиляторів, виконавчих механізмів, положення клапанів, наявність замків та пломб на щитах електроживлення автоматичних пристроїв, захисного засклення на кнопках ручного пуску;

2) періодично очищати від бруду та пилу (у зимовий період – від обледеніння) вентиляційні решітки, клапани, виконавчі механізми, плавкі замки, кінцеві вимикачі; регулювати натяг пасів трансмісії вентиляційних агрегатів, усувати несправності електричних пристроїв, вентиляційних установок, порушення цілості повітроводів та їх з'єднань.

3. Біля кнопок дистанційного пуску має бути розміщено пояснювальні написи (таблички) про їх призначення, а біля щита (пульта) ручного керування пристроями системи протидимового захисту – інструкція про порядок їх включення в роботу.

4. Двері, які входять до системи протидимового захисту, повинні мати справні пристрої для самозачинення та ущільнюючі прокладки у притворах, а також засклення з армованого скла (або бути суцільними).

5. Вентилятори систем протидимової вентиляції розміщуються в окремих від вентиляторів інших систем приміщеннях.

6. Пристрої для повітрязабору систем підпору повітря повинні розміщуватися таким чином, щоб запобігти потраплянню до них продуктів горіння із систем димовидалення та вікон будівель.

7. У каналах димовидалення і підпору повітря прокладання будь-яких комунікацій не дозволяється.

3. Системи оповіщення про пожежу

1. Системи оповіщення про пожежу повинні забезпечувати відповідно до розроблених планів евакуації передачу сигналів оповіщення одночасно по всьому будинку (споруді), а за необхідності – послідовно або вибірково в окремі його частини (поверхи тощо).

2. Кількість оповіщувачів, їх розміщення та потужність повинні забезпечувати необхідну чутність по всій території ДСА України. Оповіщувачі-динаміки не повинні мати регуляторів гучності, підключення їх до мережі слід виконувати без роз'ємних пристроїв.

3. Для трансляції текстів оповіщення та керування евакуацією допускається використовувати внутрішні мережі мовлення (у тому числі радіо) та інші, наявні в ДСА України (за умови забезпечення надійності оповіщення).

4. Оповіщення повинно бути заздалегідь записано на електронний носій (для іноземців текст оповіщення записується англійською мовою).

5. У системах оповіщення і керування евакуацією необхідно передбачити функцію прямої трансляції мовного оповіщення та керівних команд через мікрофон для оперативного реагування в разі зміни обстановки або порушення нормальних умов евакуації.

ІХ. Первинні засоби пожежогасіння

1. Будівлі, споруди, приміщення, прилеглі території повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння: вогнегасниками, ящиками з піском, бочками з водою, покривалами з негорючого теплоізоляційного матеріалу, пожежними відрами, совковими лопатами, пожежним інструментом (гаками, ломачами, сокирами тощо), які використовуються для локалізації і ліквідації пожеж у їх початковій стадії.

2. Ця вимога стосується також будівель, споруд та приміщень, обладнаних будь-якими типами установок пожежогасіння, пожежної сигналізації або внутрішніми пожежними кранами.

Уперше збудовані, після реконструкції, розширення, капітального ремонту об'єкти (будівлі, споруди, приміщення, технологічні установки) мають бути забезпечені необхідною кількістю первинних засобів пожежогасіння до початку їх експлуатації.

3. Норми щодо кількості первинних засобів пожежогасіння, тип, необхідна кількість вогнегасників, їх експлуатація та технічне обслуговування встановлюється відповідно до Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2018 № 25, а також ДСТУ 4297-2004 "Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги".

4. Для зазначення місцезнаходження первинних засобів пожежогасіння слід встановлювати вказівні знаки, які повинні бути розміщені на видних місцях на висоті 2–2,5 м від рівня підлоги як усередині, так і поза приміщеннями (за потреби).

5. Для розміщення первинних засобів пожежогасіння у приміщеннях де зберігаються товарно-матеріальні цінності, допоміжних приміщеннях, будівлях, спорудах, а також на території ДСА України, як правило, повинні встановлюватися спеціальні пожежні щити (стенди).

На пожежних щитах (стендах) повинні розміщуватися ті первинні засоби гасіння пожежі, які можуть застосовуватися у цьому приміщенні, споруді.

Пожежні щити (стенди) та засоби пожежогасіння повинні бути пофарбовані у відповідні кольори згідно з ГОСТ 12.4.026-76 "ССБТ. Цвета сигнальные и знаки безопасности".

6. На пожежних щитах (стендах) необхідно вказувати їх порядкові номери та номер телефону для виклику пожежно-рятувальних підрозділів.

Порядковий номер пожежного щита вказують після літерного індексу "ПЩ".

7. Пожежні щити (стенди) повинні забезпечувати:

1) захист вогнегасників від потрапляння прямих сонячних променів, а також захист змінних комплектуючих виробів від використання сторонніми особами не за призначенням (для щитів та стендів, установлюваних поза приміщеннями);

2) зручність та оперативність зняття (витягання) закріплених на щиті (стенді) комплектуючих виробів.

8. Немеханізований пожежний ручний інструмент, розміщений на об'єкті у складі комплектації пожежних щитів (стендів), підлягає періодичному обслуговуванню, зокрема:

1) очищенню від пилу, бруду та слідів корозії;

2) відновленню фарбування з урахуванням вимог стандартів;

3) випрямленню ломів та суцільнометалевих гаків для виключення залишкових деформацій після використання;

4) відновленню потрібних кутів загострювання інструмента з дотриманням вимог стандартів.

9. Вогнегасники слід встановлювати у легкодоступних та помітних місцях (коридорах, біля входів або виходів із приміщень тощо), а також у пожежонебезпечних місцях, де найбільш вірогідна поява осередків пожежі. При цьому необхідно забезпечити їх захист від потрапляння прямих сонячних променів та безпосередньої (без загороджувальних щитків) дії опалювальних та нагрівальних приладів.

10. Пожежні щити (стенди), інвентар, інструмент, вогнегасники в місцях установлення не повинні перешкоджати евакуації.

11. Переносні вогнегасники:

1) навішуються на вертикальні конструкції на висоті не більше 1,5 м від рівня підлоги і на відстані від дверей, достатній для їх повного відчинення;

2) встановлюються в пожежні шафи поруч із пожежними кранами, у спеціальні тумби або на пожежні щити (стенди).

12. Вогнегасники навішуються на кронштейни, розміщуються в тумбах або пожежних шафах таким чином, щоб забезпечити можливість прочитання маркувальних написів на корпусі.

13. Вогнегасники, допущені до введення в експлуатацію, повинні мати:

1) облікові (інвентарні) номери за прийнятою на об'єкті системою нумерації;

2) пломби на пристроях ручного пуску;

3) бирки та маркувальні написи на корпусі, червоне сигнальне пофарбування згідно з державними стандартами.

14. Використані вогнегасники, а також вогнегасники із зірваними пломбами необхідно негайно направляти на технічне обслуговування.

15. На перезарядження (технічне обслуговування) з об'єкта дозволяється відправляти не більше 50% вогнегасників від їх загальної кількості.

16. Вогнегасники, встановлені за межами приміщень або в неопалюваних приміщеннях та не призначені для експлуатації за мінусових температур, слід знімати на холодний період. У такому разі на пожежних щитах та стендах розміщують інформацію про найближче місце розташування вогнегасника.

17. Особами, відповідальними за своєчасне і повне оснащення об'єктів вогнегасниками та іншими засобами пожежогасіння, забезпечення їх технічного обслуговування, навчання працівників правилам користування вогнегасниками, є керівництво ДСА України та відповідальний за пожежну безпеку в ДСА України.

Використання пожежного обладнання, інвентарю та інструменту для господарських, виробничих та інших потреб, не пов'язаних із пожежогасінням, не дозволяється.

Х. Порядок дій у разі пожежі

1. У разі виявлення пожежі (ознак займання) працівники ДСА України зобов'язані:

1) негайно повідомити Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту України за телефоном 101. При цьому необхідно назвати адресу об'єкта, вказати кількість поверхів будівлі, місце виникнення пожежі, обстановку на пожежі, наявність людей, а також повідомити своє прізвище;

2) повідомити про пожежу відповідальний структурний підрозділ та відповідальних за пожежну безпеку, а також працівників підрозділу, який забезпечує охорону приміщень ДСА України (телефоном або в інший спосіб);

3) вжити (за можливості) заходів щодо евакуації людей, гасіння (локалізації) пожежі та збереження матеріальних цінностей;

4) у разі необхідності викликати інші аварійно-рятувальні служби (медичну, газорятувальну тощо).

2. Керівники структурних підрозділів та інші особи, відповідальні за пожежну безпеку, які прибули на місце пожежі, зобов'язані:

1) перевірити, чи викликані пожежно-рятувальні підрозділи (продублювати повідомлення), поінформувати керівництво ДСА України;

2) у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), використовуючи для цього наявні сили й засоби;

3) видалити за межі небезпечної зони всіх працівників, не задіяних у ліквідації пожежі;

4) припинити роботу в будівлі, крім робіт, пов'язаних із заходами щодо ліквідації пожежі;

5) за необхідності відключити електроенергію (за винятком систем протипожежного захисту), зупинити системи вентиляції в аварійному та суміжних із ним приміщеннях (за винятком пристроїв протидимового захисту), вжити інших заходів із метою запобігання розвитку пожежі та задимленню будівлі;

6) перевірити включення оповіщення людей про пожежу, установок пожежогасіння, протидимового захисту;

7) одночасно з гасінням пожежі організувати евакуацію і захист матеріальних цінностей;

8) забезпечити дотримання техніки безпеки працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі.

3. Із прибуттям пожежно-рятувальних підрозділів для ліквідації пожежі слід забезпечити їх безперешкодний доступ на територію ДСА України.

4. Після прибуття пожежно-рятувальних підрозділів керівництво ДСА України та відповідальний структурний підрозділ ДСА України зобов'язані проінформувати та консультувати керівника гасіння пожежі з приводу конструктивних і технологічних особливостей об'єкта, де виникла пожежа та вжити необхідні заходи, пов'язані з ліквідацією пожежі та попередженням її поширенню.

5. Усі працівники повинні вміти користуватись вогнегасниками, іншими первинними засобами пожежогасіння, знати їх місцезнаходження. Відстань між місцями розташування вогнегасників не повинна перевищувати 20 м.

Начальник управління з питань
об'єктів державної власності

(підпис)

І. Галівець

Додаток 3 до Інструкції про
заходи пожежної безпеки у
Державній судовій адміністрації
України
(пункт 1 Розділу VII)

НАРЯД-ДОПУСК
на виконання тимчасових вогневих робіт

Видано _____

(посада або кваліфікація старшого виконавця, виконавця робіт, прізвище та ініціали)

На виконання робіт _____

(вказати конкретно, які вогневі роботи виконуватимуться, їх характер і зміст)

Місце проведення робіт _____

(ділянка або установка, апарат, приміщення, територія тощо)

Час проведення робіт:

початок _____

(час, дата)

закінчення _____

(час, дата)

Заходи щодо забезпечення пожежної безпеки робіт: _____

заходи, які необхідно виконувати під час підготовки об'єкта до виконання робіт,

під час їх проведення і після закінчення)

Особа, відповідальна за пожежну безпеку за місцем проведення робіт: _____

(посада, прізвище та ініціали, підпис, дата)

Наряд видано _____

(посада, прізвище та ініціали, підпис особи, яка видала наряд-допуск)

_____ 20__ року

Проведення робіт узгоджено: _____

(дата, підпис, прізвище та ініціали, посада, за необхідності)

вказуються додаткові заходи, які необхідно вжити для забезпечення пожежної безпеки робіт)

Наряд-допуск продовжено до: _____

(дата, час, підпис, прізвище та ініціали, посада особи, яка видала наряд) _____

Продовження робіт узгоджено: _____
(дата, час, підпис, прізвище та ініціали, за необхідності додаткові вимоги)

Інструктаж щодо заходів пожежної безпеки отримав, із переліком протипожежних заходів, що необхідно виконати, ознайомлений: _____

(підпис, прізвище та ініціали виконавця робіт, дата)

Роботи закінчено, робоче місце упорядковано до пожежобезпечного стану: _____

(час, дата, підпис, прізвище та ініціали виконавця робіт)

Пожежобезпечний стан місця, де проводилися вогневі роботи, перевірів: _____

(час, дата, підпис, прізвище та ініціали особи, яка відповідає за пожежну безпеку

за місцем проведення робіт)

Примітки.

1. Наряд-допуск видається начальником або заступником начальника відповідального структурного підрозділу ДСА України.

2. Проведення робіт та їх продовження повинно узгоджуватися з керівником того структурного підрозділу ДСА України, де проводяться тимчасові вогневі роботи, або з особою, відповідальною за пожежну безпеку окремих будівель, споруд, приміщень де зберігаються товарно-матеріальні цінності, службових та інших приміщень ДСА України.

3. Перевірка впорядкування робочого місця (приведення до пожежобезпечного стану) здійснюється особою, відповідальною за пожежну безпеку за місцем проведення тимчасових вогневих робіт.